

УДК 792.7:78.036.9(477)«19/20»]:316.723
<https://doi.org/10.33989/2075-1443.2024.48.308072>
ORCID ID: 0000-0003-0844-4004 ORCID ID:
0009-0004-3264-1125

Ірина Цебрій

ЦЕБРІЙ Ірина Василівна – доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри мистецтва та хореографії ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка». Сфера наукових інтересів – історія європейської музичної освіти.

e-mail: IrynaZ1958@gmail.com

Євген Дудник

ДУДНИК Євген Ілліч – заслужений діяч культури України, доцент кафедри мистецтва та хореографії ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка». Сфера наукових інтересів – музична естетика, XX – XXI ст.

e-mail: dudikduda@ukr.net

ОБРАЗ ДЖАЗУ В УКРАЇНСЬКІЙ ЕСТРАДНІЙ МУЗИЦІ ТА ЕСТЕТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ В НІЙ СУБКУЛЬТУР

Анотація. Відтворюється образ джазу в українській естрадній музиці, показано субкультури, що домінують у сучасних його проявах: африканська музика, ірландсько-європейські мелодії та ритми, взаємодія між естрадною музикою та фольклором, діаметрально симетрична структура, відповідний склад змінних фраз (голос-інструмент), різні комбінації тембрової акустоелектроніки, злиття українського фольклору та рок-музики. Підкреслено, що це гармонійне поєднання афро-європейських традицій із українським фольклором, кращими його зразками. Аналізується вклад провідних майстрів українського джазу, яким вдалося це здійснити – Леоніда Гольдштейна та Ігоря Журомського, для котрих характерними є обробки фольклорних матеріалів – побутових та африканських) з домінуванням звернення до традиційного фольклорного українсько-го музичного пласту.

Ключові слова: джаз, український фольклор, симетрична структура, тенденції, африканська музика, європейська культура, стиль.

Постановка проблеми. Для глибокого розуміння змістової вагомості джазу в українській естраді, необхідно усвідомити її субкультури, тобто ті нагромаджувачі, що формують пласти сучасної вітчизняної музики та можливі тенденції її розвитку. Враховуючи основні напрямки в сучасній українській естраді, ми прийшли висновку, що до неї ввійшли наступні субкультури: африканський фольклор, ірландський та індіанський мелоси. Вони відігравали й відіграють визначну роль у формуванні сучасного стилю вітчизняної естради. У розвитку людства в європейській культурі відбувався поділ на різні види мистецтва, але африканські народні традиції залишалися у своєму первісному вигляді злиті. Функції, притаманні африканському фольклору, включають інструментальну вокальну музику, чуйні стилі гри саксофону, продумане мислення, яке відповідає характеристикам мови, та різні інструменти з поширенням ударних. Це вплинуло на формування американського а пізніше й вітчизняного джазу.

Аналіз досліджень і публікацій. У площині вітчизняної історіографії знаходяться праці вчених, які досліджували проблеми взаємодії джазу та академічної музики, синкретичний характер джазової музики, еволюцію естрадного українського мистецтва, інструментальне і вокальне джазове виконавство, питання елітарності джазу в культурі постмодернізму, синкретизм фольклору і джазу в музичному мистецтві України кінця ХХ століття. Серед них – В. Конончук (2011), Я. Лензіон (2017), Т. Панько (2008), В. Романко (2001), Л. Романюк (2020), З. Рось (2016), С. Сметана (2012), І. Цебрій (2020), Л. Яременко (2022).

Незважаючи на те, що коло праць досить обширне, немає таких, де б вирішувалася проблема впливу джазу на розвиток української естради, досліджувалося синкретичне поєднання різних складових в сучасних українських творах. Це й зумовило вибір теми статті.

Мета та завдання статті – розкрити образ джазу в українській естрадній музиці та значення в ній субкультур. Завданнями дослідження є аналіз складових субкультур у сучасному представленні мистецтва України та їхньому значенні для світової мистецької скарбниці.

Методологія дослідження ґрунтується на парадигмальному методі, що дозволяє визначити пріоритетність мистецьких парадигм, співвідношення традиційно-установленого та нетрадиційного бачення української джазової культури. Застосовується метод реконструкції – для відтворення основних віх розвитку мистецтва ХХ століття. Також методологія ґрунтується на трансдисциплінарному підході, завдяки якому ми можемо досліджувати джаз не лише в мистецтвознавчому аспекті, а як уклад європейського життя означеного періоду.

Результати. Фундамент українського фольклору, який впливає на вітчизняну поп-музику, прослідковується за допомогою інтонаційних мотивів, метроритмічних, вокальних, структурних, поліфонічних характеристик та інших особливостей українського фольклору. Це

протилежність європейському фольклору, де африканське начало ґрунтується на ритмічній різноманітності, що регулює походження самої мелодії. Але в африканському фольклорі джаз відтворюється через загальні музичні характеристики (імпровізація, діаметрально симетрична структура, архаїчна інтонація, архаїчна сфера (часто швидка пісня). Деякі загальні типи голосу відрізняються принципово, як і гармонійна композиція фонові музики (Конончук, 2011, с. 179).

Розрізняють такі типи побудови: обробка приватних пісень; цитати на музичні та народні матеріали; оригінальна композиція на основі фольклору – створення інтонацій, звуків, текстів та методів гри; національний спосіб поєднання, створення композицій для виконання у фольклорі (використовується в джазовій та в поп-музиці). Вищезазначені типи стосунків визначають спосіб розвитку музичного матеріалу, що сприяє взаємодії між фольклором та естрадною музикою.

Насамперед це:

- повторне введення фольклору (джаз, рок, поп);
- проникнення в інтонаційну область та метод виконання від фольклору до джазу, року та попу.

Взаємодія між естрадною музикою та фольклором характеризується такими ігровими прийомами:

- використання народних інструментів або реальний спосіб їх відтворення (використовується в джазовій та рок-музиці);
- відтворення повноцінних народних пісень із мелодійними лініями та поліфонічними шарами (використовується в джазі, рок та попсі (Романко, 2001, с. 10).

Європейська музична традиція. Під впливом африканської та європейської музичної культури формувалися жанри, що й стали витоками джазу. Це блюз, духовний та регтайм. Духовні гімни вплинули на багатьох рок-поп-артистів, а також на джазових композиторів. Ragtime впливає на формування певних стилів ударних (запроваджених афро-американцями та отриманих від використання певних інструментів тону), джазових («буги») стилів, рок-музики («рокабілі») для гри на фортепіано. Але найбільший вплив на формування стилю джазової та рок-музики мав блюз. Завдяки своїй соціальній тематиці, виразним методам гри, характеристикам музичної форми (відповідальний склад змінних фраз у структурі: голос-інструмент), мелодії та гармонії, він має багато видів рок-н-ролу, ритму, блюзу.

Основа українського джазу в радянський період. Український джаз формувався в умовах Радянського Союзу відповідно до тогочасної реальності у першій третині ХХ ст. Весь радянський джаз зосередився на найкращих досягненнях Америки та Європи з різними стилями джазу, використовуючи досвід відмінного джазового імпровізатора лише із затримкою 20-30 років. Це сталося за відсутності спеціальної фахової

освіти та невеликої кількості друкованого музичного матеріалу, особливо великих партитур для оркестру (Цебрій, 2020, с. 6). Радянські джазмени вперше почали експериментувати з народними казками в різних радянських республіках, але це траплялося не так часто. Український джаз зазнав певних якісних змін завдяки інтеграції з національним фольклором.

Українській різноманітності притаманні особливості поп-музики, а саме її залежність від вічних моделей, однією з яких є популярна хіт-пісня. До її хіт-функцій належать: легко запам'ятовується інтонаційна мелодія; проста акордова гармонія; традиційний формат куплетів; метод виконання, що відповідає характеристикам спрямованості джазового стилю. Популярне походження хітових естрадних пісень можна побачити у складі номерів пісень американських естрад початку ХХ століття, особливо бродвейських мюзиклів. Це мало великий вплив на становлення сучасної американської поп-та рок-музики, а згодом і (з рок-н-ролу) на формування світової поп-музики, в тому числі й України. Сучасна українська поп-музика починає застосовувати ці принципи й намагається адаптувати їх до національно-інтонаційних осередків (Панько, 2009, с. 40).

Тому можна визначити тенденції розвитку української поп-музики з урахуванням особливостей розвитку естрадної музики з 1960-х до сьогодні. У процесі розвитку української хітової музики було подолано два важливі кроки. Терпиме мистецтвознавство (із середини 80-х років ХХ ст.). Створення рок-клубів та організація музичних фестивалів у Києві, Львові та інших містах відіграли важливу роль у становленні українського року. В українській хітовій музиці є дві основні тенденції, як за останні кілька років розвитку, так і у наш час. Це наслідування західної традиції та створення власного музичного твору на основі народних казок та джазу.

Для сучасної хітової музики України характерним є наступне:

- орієнтація на досягнення стандартів у мелодії, гармонії, структурі, композиції інструментів, аранжуваннях та тому, як відтворюються сучасні пісні;
- звернення до стилістичного синтезу (наприклад, проникнення замків джазового столу та навпаки);
- формування нового стилю на основі поєднання кількох старих (як правило, заснованих на танцювальних функціях);
- використання архаїчного вітчизняного фольклору в якості основи для створення естрадної композиції та звернення до автентичних вокальних чоловіків-виконавців, застосування народних інструментів, її тон, особливо тих, що вітаються;
- світовий фольклор (максимальний розподіл у світовій музиці, орієнтованій на стиль).
- сучасні комп'ютерні розминки електронних музичних інструментів з обробкою звуку, що створюють різні комбінації тембрової

акустоелектроніки, голосової електронної обробки. Подальша ж тенденція розвитку поп-музики українцями при широкому використанні полягає у вирішенні вихідних даних та деталей кантрі на світовому рівні музики (Яременко, 2022, с. 73).

Цитуючи музичний фольклор можна помітити, що джазовий матеріал «масової» музики (рок, поп-музика, джаз) допоміг знайти причину явища в різних цитатах. Перш за все це: словесні текстові цитати (при створенні авторських мелодій та аранжувань виконання можна виконати справжнім голосом); цитувати пісню як інструментну тему (аранжування зазвичай є авторською темою); цитування народної мелодії з тексту (авторський матеріал – це метод аранжування та голосового виконання, але найточніша цитата, яку можна автентично використати для відтворення звуку справжнього фольклору); група «Цитати фольклорних мелодій» у поєднанні з авторським текстом чи іншим контентом (у більшості випадків фольклорна тема цитується гармонійно, але гармонія автора рідкісна; цитати матеріалу народного інструменту (завжди використовуються відомі національні інструменти або їх тембри, методи їх гри).

У Європі та Україні наприкінці 90-х років використовуються стильові тенденції світової музики, такі як джаз, рок та естрада, традиції різних етнічних груп з усього світу. Особливо використовуються народні шотландські, ірландські, африканські та азійські пісні. Прикладом естрадної групи, яка створювала композицію в цьому напрямку, була група Дат. Дебютний альбом «Стінг» (1999 р.) містить флос та випущені треки, що дозволяють зрозуміти перетин побутового та стилю.

Українські джазові музиканти це середовище, де всі виконавці знайомі один з одним. Вони дружні і по черзі переграли у багатьох джазбендах. Євген Дудник, Сергій Вовченко – люди, які перезнайомила більшу частину з них, організували телезустрічі, і зустрічі, на яких діячі джазу знайомилися і задумували спільні проекти.

Завдяки програмі «35 хвилин джазу», яка протягом 12 років виходила в ефірі телеканалу ТЕТ, багато українців вперше побачили, як виглядають корифеї джазу і відкрили нові імена вітчизняних музикантів. У його відеозаписах – десятки років хроніки джазової сцени.

Зараз популяризатор джазу Леонід Гольдштейн займається колекціонуванням документальних фільмів про музику свободи, з якими знайомить цінителів джазу під час показів в київському «Майстер-класі». Взагалі, Ігор Журомський попереджав: «Леонід дуже енергійний. Ми з ним одного разу домовилися побачитися, дзвоню – а він уже в Харкові».

«Свого часу за джаз людей з комсомолу виключали, з КПІ виганяли багатьох. У мене було дев'ять сусідів, ми сиділи навпроти Софійського собору. Ми з Симоненком (перший президент Джазової асоціації України Володимир Симоненко) ставили потужні колонки - на десятій вулиці було

чутно, - і люди збиралися і слухали джаз. А поруч КДБ. Я завжди говорив: «За мною не треба приїжджати, можна махнути в вікно – йди сюди . І я мі піти туди» – згадував Леонід Гольдштейн (Рось, 2016, с. 13).

Коли Леонід Гольдштейн записував свої програми, то він завжди говорив: «Хлопці, ну чому ви граєте стандарти американські? Так, вони красиві, на них вчитися можна. Але грати треба власну музику. У нас же такі багаті мелодики, там стільки намішано, яких тільки немає національностей, імпровізують!» І багато прислухалися. Зокрема, Ігор Закус, Ігор Шепета. Я думаю, більшість українських музикантів грає свою музику. Я їм завжди казав: «Ви краще американців не зіграєте – так само, як вони краще нас не станцюють гопака» (Рось, 2016, с. 16).

Однією з українських рок-груп є злиття українського фольклору та рок-музики, київського колективу «Воплі Відоплясова». Прикладом твору, що поєднує традиції українського фольклору та рок-музики, є пісня “Нор” гурту “ВВ” альбому “Wave Cupid”. Композиція цього комічного танцю це ознака стилю рок-музики, такої як хеві-метал, панк-рок, рок-н-рол, інструментальна композиція. 1) Саксофонні мелодії вибудовуються за гуцульською системою з характерним ступенем висоти звучання саксофону. Офіційне використання колодозного ритму в голосі. Застосування античної блюзової гармонічної послідовності. Використання блюзі-принципів, питань і відповідей при чергуванні висловлювань та інструментальних епізодів для імпровізації вокалу.

Покажемо у цьому плані є унікальний музикант, який використовує у своїй творчості фольклорні та джазові взаємозв'язки, гітарист кримськотатарського мистецтва Ембер Ізмайлов. Музика Е. Ізмайлова, як і інші етнічні групи наприклад на Балканах та на Близькому Сході, поєднує в собі елементи власної імпровізації з імпровізаціями кримськотатарського народу, до якого він належить. Імітація стародавніх народних інструментів, таких як узбецький дутар і древня лютня – його винахід. Е. Ізмайлов використовує електронні ефекти, імітуючи чотири гітари, реконструює весь інструмент (імітує ситар) та грає на скляних пляшках (сталеві та гавайські тремтіння).

Багато творів Е. Ізмайлова складаються з пісень на татарській, узбецькій, болгарській, турецькій, молдавській та українській мовах, але його стиль наповнений елементами татарського фольклору. Основним методом розвитку музичного матеріалу Ізмайлова є джазова імпровізація шляхом злиття фольклорної різноманітності з імпровізацією сучасної електронної музики, включаючи рок-музику. Прикладом такого ефекту є Е. П'єса «Біля джерела» (з альбому «Мінарет»), яку зіграло тріо Ізмайлова.

Проте українські джазмени прекрасно інтерпретують і світову класику. У 2019 році в Запоріжжі шанувальники джазу почули твори І. С. Баха в оригінальній джазовій обробці. У Концертному залі імені Києву з успіхом виступив Bach Jazz Quartet. Талановиті музиканти, класичні

твори в джазових оригінальних аранжуваннях в їхньому виконанні – від такого концерту меломани отримали естетичне задоволення.

С в Україні і єдина державна музична школа джазового та естрадного мистецтв Дніпровського району м. Києва створена в 2001р. Вона має унікальну структуру, яка не лише професійно готує дітей і дорослих до основ виконання традиційного і сучасного джазу, академічної, рок- і поп-музики на інструментальному та вокальному відділеннях, не тільки підвищує їх професійність в майстер-класах зірок світового рівня, не лише консолидує в своїй сфері кращі сили української естради та джазу, а й формує, розвиває, пропагує і вивчає основні тенденції вітчизняного естрадного та джазового музикування (Сметана, 2012, с. 291).

У школі працюють високопрофесійні викладачі, народні і заслужені артисти України, лауреати міжнародних фестивалів і конкурсів джазової, популярної та академічної музики, відомі фахівці сфери шоу-бізнесу. З жовтня 2001 школу очолював Полтарев Петро Вячеславович, відомий музикознавець, джазовий критик, член Експертної та Громадської рад Міністерства культури України, член Президії союзу естрадних діячів України, член Правління Української джазової федерації і Союзу ветеранів джазу, автор і ведучий більше 100 телевізійних і радіопрограм, доцент КНУКіМ та НАРККіИ, автор багатьох наукових і методичних робіт, член журі та ведучий відомих фестивалів джазової, популярної та рок-музики, джазовий оглядач українських і зарубіжних ЗМІ, президент і засновник ряду національних музичних фестивалів. За роки існування школа отримала численні нагороди, двічі перемогла в державній програмі «Мистецький Олімп України».

Тут постійно консультують учнів та проводять майстер-класи зірки національної і світової художньої еліти, народні і заслужені артисти України, видатні джазові музиканти, зарубіжні режисери. Викладачі та учні школи активно пропагують мистецтво України в країнах ближнього і далекого зарубіжжя. Спільні творчі акції з виконавцями Австрії, Англії, США, Японії, Польщі, Голландії, які проходять у Великому концертному залі школи, дають можливість плідного спілкування з аудиторією і активного пропагування високого мистецтва. Численні виступи на радіо, телебаченні та престижних концертних майданчиках столиці, участь у важливих фестивалях джазової та популярної музики, записи в студії, створеної в школі – все це сприяє зростанню творчого потенціалу дітей та викладачів. На сьогодні в школі навчається більше 500 учнів, з них 471 на бюджетних відділах, інші – в групах естетичного виховання. У 2013 році в школі було відкрито оркестрографічне відділення за напрямом «Сучасний танець». У школі успішно працюють лауреати численних міжнародних та всеукраїнських конкурсів, ансамбль сучасного танцю «Крила», театр дитячої пісні «Нотки», народний аматорський джазовий оркестр «Big yellow bend», студія дитячого мюзиклу «Окей» (Сметана, 2012, с. 292).

У ДМШ №1 імені Платона Майбороди м. Полтави також працює колектив джазового спрямування – «Live Sound», до якого входять Володимир Смірницький, Сергій Вовченко, Артем Педан, Андрій Шербина, Євген Дудник, Керівник колективу – Артем Педан. Тут є місце і для дитячого Джаз-бенду, членами якого є Дудник Катерина, Місько Ірина, Миколайчук Анастасія. Керівництво здійснює Володимир Смірницький. Плануються проекти європейського значення Wite Jazz Patty та Live Druvs Show.

Висновки. Проаналізувавши взаємодію української сучасної попси та справжнього фольклору і джазу установлено, що суттєвими характеристиками обробки фольклорних матеріалів (побутових та африканських) звернення до традиційного фольклорного шару, метод виконання (виражений саксофоном), використання народних інструментів чи їхніх тонів. Залежно від жанру, який створив джаз, рок та поп-групи, композицію можна поділити на народні пісні та оригінальні композиції на основі фольклору. Популярна музика цитує народний та джазовий матеріал поп-музики.

Список використаних джерел

- Конончук В. Естрадно-джазова освіта в Україні: ретро- та перспектива. (До 30-річчя відкриття естрадного відділення в Київському державному музичному училищі імені Р. М. Глієра). Молодь і ринок. 2011. № 11 (82). С. 99–103.
- Лензюк Я. Джазове мистецтво і сучасна українська музична культура. *Молодь і ринок*. 2017. № 3 (146). С. 177–181. Митці минулих епох очима їхніх сучасників (початок XVII – середина XIX ст.): науково-популярне видання / авт.-уклад. та комент. І. Цебрій. Полтава : Формат+, 2019. 84 с.
- Панько Т. Взаємодія джазу та академічної музики як феномен стилізованої конвергенції. Київське музикознавство: збірник статей / Національна музична академія України ім. П. І. Чайковського, Київський інститут музики ім. Р. М. Глієра. Київ, 2009. Вип. 29 :Теоретичні та історичні проблеми мистецтвознавства у світовій та вітчизняній музичній культурі. С. 38–47.
- Романко В. І. Джаз у музичній культурі України: соціокультурна та музикознавча інтерпретації : автореф. дис... канд. мистецтвознав. : 17.00.03. Київ, 2001. 32 с.
- Романюк Л. Синкретизм фольклору і джазу в музичному мистецтві України кінця XX– початку XXI століття. 2020. URL: [http:// int-onf.org/konf032015/1027-kandidat-mistectvoznnavstvaromanyuk-l-b-sinkretizmfolkloru-dzhazu-v-muzichnomu-mistectvukrayinikncyahh-pochatku-hh-st.html](http://int-onf.org/konf032015/1027-kandidat-mistectvoznnavstvaromanyuk-l-b-sinkretizmfolkloru-dzhazu-v-muzichnomu-mistectvukrayinikncyahh-pochatku-hh-st.html)
- Рось З. Еволюція сучасної української джазової музики. Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Мистецтвознавство. 2016. № 1 (34). С. 11–

18. Сметана С. Джазові композиції у творчості сучасних українських композиторів. Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. Кіровоград : КДПУ імені В. Винниченка. 2012. Вип. 112. С. 288–296.

Яременко Л. Поліпедагогічний принцип Антоніо Сальєрі та сучасне розуміння поліпедагогічної дійсності. Естетика і етика педагогічної дії. 2022. Вип. 26. С. 72–84. URL: <http://dspace.pnpu.edu.ua/bitstream/123456789/21971/1/Yaremenko.pdf>

References

- Kononchuk, V. (2011). Estradno-dzhazova osvita v Ukraini: retro- ta perspektyva. (Do 30-richchia vidkryttia estradnoho viddilennia v Kyivskomu derzhavnomu muzychnomu uchylshchi imeni R. M. Hliiera) [Variety and jazz education in Ukraine: retro and perspective. (To the 30th anniversary of the opening of the variety department at the R. M. Glier Kyiv State Music School)]. *Molod i rynok* [Youth and the Market], 11 (82), 99-103.
- Lenzion, Ya. (2017). Dzhazove mystetstvo i suchasna ukrainska muzychna kultura [Jazz art and modern Ukrainian musical culture.]. *Molod i rynok* [Youth and the Market], 3 (146), 177-181.
- Panko, T. (2009). Vzaiemodiia dzhazu ta akademichnoi muzyky yak fenomen stylovoi konverhentsii [Interaction of jazz and academic music as a phenomenon of stylistic convergence]. In *Kyivske muzykoznavstvo* [Kyiv musicology]: zbirnyk statei (Vol. 29. pp. 38-47). Kyiv [in Ukrainian].
- Romaniuk, L. (2020). *Synkretizm folkloru i dzhazu v muzychnomu mystetstvi Ukrainy kintsia XX– pochatku XXI stolittia* [Syncretism of folklore and jazz in the musical art of Ukraine in the late XX– early XXI century]. Retrieved from <http://int-onf.org/konf032015/1027-kandidat-mistectvoznnavstvaromanyuk-l-b-sinkretizmfolkloru-dzhazu-v-muzichnomu-mistectvukrayinikncyahh-pochatku-hh-st.html> [in Ukrainian].
- Romanko, V. I. (2001). *Dzhaz u muzychnii kulturi Ukrainy: sotsiokulturna ta muzykoznavcha interpretatsii* [Jazz in the musical culture of Ukraine: socio-cultural and musicological interpretation] (Extended abstract of PhD dissertation). Kyiv [in Ukrainian].
- Ros, Z. (2016). Evoliutsiia suchasnoi ukrainskoi dzhazovoi musky [Evolution of Modern Ukrainian Jazz Music]. *Naukovi zapysky Ternopilskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni Volodymyra Hnatiuka. Serii: Mystetstvoznnavstvo* [Scientific Notes of Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University. Series: Art History], 1 (34), 11-18.
- Smetana, S. (2012). Dzhazovi kompozytsii u tvorchosti suchasnykh ukrainskykh kompozytoriv [Jazz compositions in the works of contemporary Ukrainian composers]. In *Naukovi zapysky. Serii: Pedahohichni nauky* [Scientific notes. Series: Pedagogical sciences. Kirovograd: V. Vynnychenko Kyiv State Pedagogical University] (Vol. 112, pp. 288-296). Kirovohrad: KDPU imeni V. Vynnychenka [in Ukrainian].

- Tsebrii, I. (Comp.). (2019). *Myttsi mynulykh epokh ochyma yikhnikh suchasnykiv (pochatok XVII – seredyna XIX st.)* [Artists of past epochs through the eyes of their contemporaries (early seventeenth - mid-nineteenth centuries)]. Poltava: Format+ [in Ukrainian].
- Yaremenko, L. (2022). Polipedahohichni pryntsyp Antonio Salieri ta suchasne rozuminnia polipedahohichnoi diisnosti [Antonio Salieri's PolyPedagogical Principle and the Modern Understanding of PolyPedagogical Reality]. *Estetyka i etyka pedahohichnoi dii* [Aesthetics and ethics of pedagogical action], 26, 72-84. Retrieved from <http://dspace.pnpu.edu.ua/bitstream/123456789/21971/1/Yaremenko.pdf> [in Ukrainian].

Tsebrii I. V., Dudnyk Y. I.

THE IMAGE OF JAZZ IN UKRAINIAN POPULAR MUSIC AND THE SIGNIFICANCE OF SUBCULTURES IN IT

Introduction. The image of jazz in Ukrainian pop music is reproduced, the subcultures that dominate its modern manifestations are shown: African music, Irish-European melodies and rhythms, the interaction between pop music and folklore, a diametrically symmetrical structure, the appropriate composition of variable phrases (voice-instrument), various combinations of timbre acoustic electronics, a fusion of Ukrainian folklore and rock music. But, first of all, it is a harmonious combination of Afro-European traditions with Ukrainian folklore, its best examples. The article also talks about the leading masters of Ukrainian jazz who managed to do this - Leonid Goldshtein and Igor Zhuromskyi, for whom the processing of folklore materials - (household and African) with a predominance of appeals to the traditional folkloric Ukrainian musical stratum is characteristic. The aim. To reveal the image of jazz in Ukrainian pop music and its significance in the subculture. The tasks of the research are the analysis of the constituent subcultures in the modern representation of the art of Ukraine and their significance for the world artistic treasury. Research methodology. The methodology of the author's research is based on the paradigmatic method, which allows determining the priority of artistic paradigms, the ratio of traditionally established and non-traditional vision of Ukrainian jazz culture. Reconstruction was also used - to reproduce the main milestones of the development of art of the 20th century within the scope of the research. Also, the methodology is based on a transdisciplinary approach, thanks to which we can study jazz not only in an art-historical aspect, but as a structure of European life of the given period. Research results: The results are as follows - it is 1) a feature of rock music style, such as heavy metal, punk rock, rock and roll, instrumental composition, the use of distinctive fans and unique sounding productions and vocals Intonation technology. 2) Saxophone melodies are built according to the Hutsul system with a characteristic degree of saxophone. 3) Official use of colomous rhythm in the voice. 4) Application of antique blues harmonic sequence. 5) Use of bluesy principles of questions and answers when alternating statements and instrumental episodes. 6) For vocal improvisation. Conclusion. So, we analyzed the interaction of Ukrainian modern pop and real folklore and

jazz. Jazz, rock and pop styles were found, which are ideal for interpenetration with various Ukrainian subcultures, jazz-rock, free jazz, alternative music, rock and roll, blues-rock, trip-hop, pop ballad, disco music . The characteristics of the processing of folklore materials (domestic and African) are, first of all, an appeal to the traditional folklore layer, the method of performance (expressed by a real saxophone), the use of folk instruments or their tones. Depending on the genre that created jazz, rock and pop groups, the composition can be divided into folk songs and original compositions based on folklore. Popular music quotes folk and jazz material from pop music.

Key words: *jazz, Ukrainian folklore, symmetrical structure, trends, African music, European culture, style.*